МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

УУЛ УУРХАЙ ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

СЕСМИМ
Т Ө С Ө Л
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

Уул уурхай ба жендэр: Хүйсээр ангилсан мэдээллийн хэрэглээ, ач холбогдол

Алдарын Долгион
Гүйцэтгэх захирал
IRIM судалгааны хүрээлэн

2017.11.17

Global Affairs Canada
Affaires mondiales Canada

The Asia Foundation

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

УУЛ УУРХАЙ ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

СЕСМИМ Т Ө С Ө Л
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

IRBM ProLL Model 4G, ©CEDRE International

Хэрэглэгч /Хамтрагч

Хэрэгцээ, асуудал

Бодлого

Энэ бүх үйл явцад ашигладаг

Үр нөлөө

Эцсийн шатны үр дүн

Дунд шатны үр дүн

Анхан шатны үр дүн

Хөтөлбөрийн үр дүн

Хөтөлбөр, төсөл, бодлогын стратеги

Үйл явц, хэрэгжилт, бүтээгдэхүүн

Global Affairs Canada

Affaires mondiales Canada

The Asia Foundation

Жишээ (Бодит бус)– Ядуурлыг бууруулах бодлого

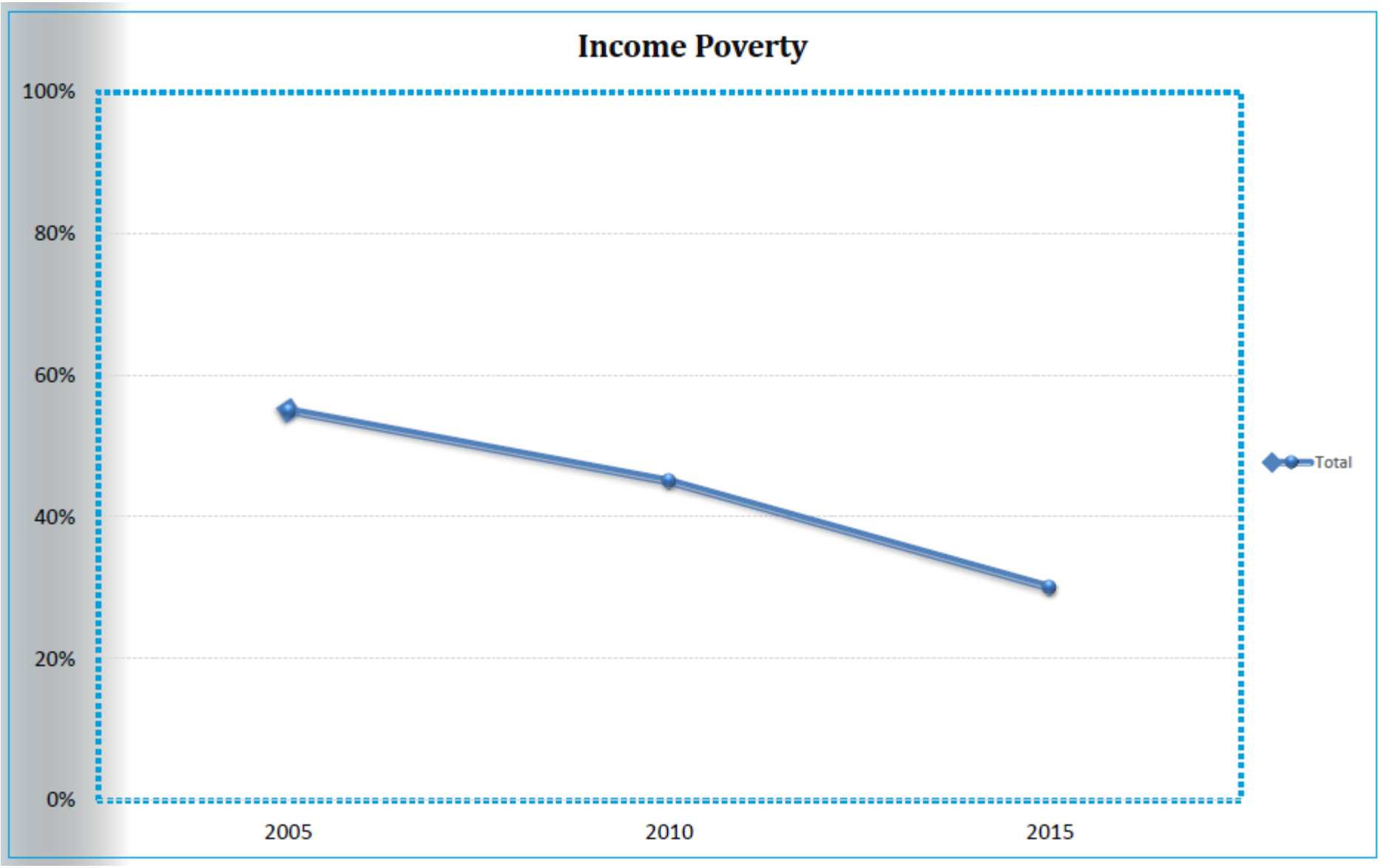

Жишээ – Ядуурлыг бууруулах бодлого – хүйсээр

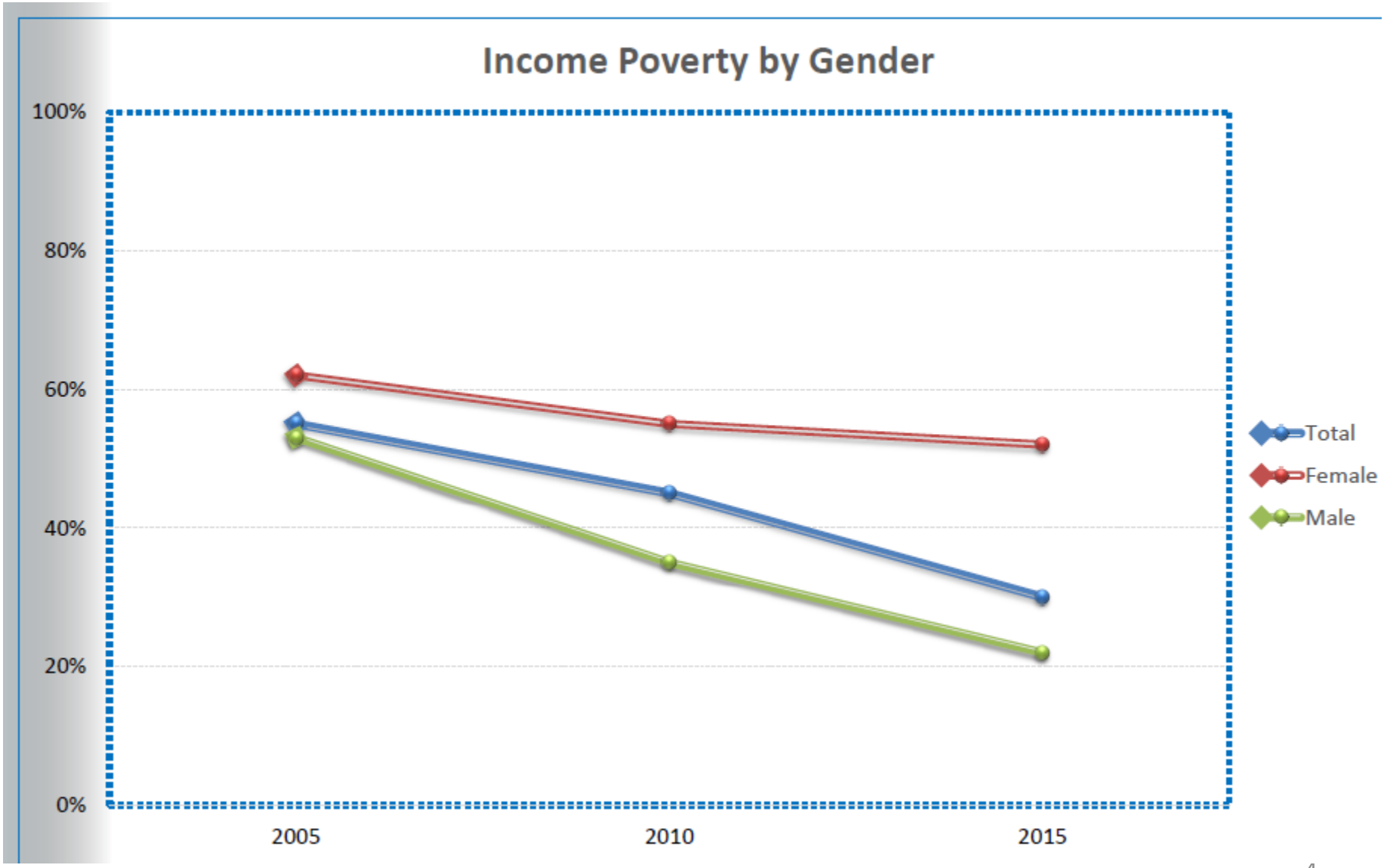

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

УУЛ УУРХАЙ ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

СЕСМИМ ТӨСӨЛ
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

Жендэрийн статистик

Эрэгтэй, эмэгтэй хүмүүсийн хоорондох тэгш бус байдал, ялгаатай байдлыг харуулах статистик:

- Хүйсээр ангилсан
- Жендэрийн асуудлыг тусгасан
- Амьдралын олон талыг харуулсан ойлголтууд
- Мэдээлэл цуглуулахад хэвшмэл ойлголтыг харгалзаж үзсэн

Хүйсээр ангилсан мэдээлэл

- Хувь хүний түвшин дэх хүйсээр ангилсан анхан шатны мэдээлэл

- Эрэгтэй, эмэгтэй хүмүүсийн мэдээллийг цуглуулж, шинжилсэн
- Жендэрийн дүн шинжилгээ хийх, жендэрийн статистикийн суурь мэдээлэл

Global Affairs Canada
Affaires mondiales Canada

The Asia Foundation

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

УУЛ УУРХАЙ ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

СЕСМИМ ТӨСӨЛ
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

Хүйсээр ангилсан ба жендэрийн холбогдолтой мэдээллийг юунд ашигладаг вэ?

Жендэрийн дүн шинжилгээ хийхэд

- **Асуудал, нийгмийн харилцааг ойлгоход**
- **Хэрэгцээг тодорхойлоход**
- **Бодлого, хөтөлбөр төлөвлөхөд**
- **Хөтөлбөрийн үр дүн, үр нөлөөг үнэлэхэд**

Квантиль шинжилгээ, төсвийн зарлагын шинжилгээ, нийгмийн оролцоо – гадуурхлын шинжилгээ, эрх мэдлийн динамикийн шинжилгээ, бүтэц – институцийн шинжилгээ

Global Affairs Canada Affaires mondiales Canada

The Asia Foundation

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

УУЛ УУРХАЙ ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

СЕСМИМ
Т Ө С Ө Л
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

Монголд хүйсээр ангилсан мэдээлэл:

1. ҮСХ – Үндэсний хэмжээнд, суурь үзүүлэлтүүд байдаг:
   - Жендэрийн статистик (2013)
   - Жендэрийн тэгш бус байдлын индекс, жендэрийн эрх мэдлийн хэмжүүр, жендэрийн хөгжлийн индекс
   - http://www.1212.mn/SDG/
2. (НҮБХХ ба IRIM 2016), (ШХАба IRIM 2014):
   - Салбарын хүрээнд хүйсээр ангилсан тоо хангалтгүй
   - **Хувийн хэвшлийн** мэдээлэл цуглуулалт, ашиглалт хангалтгүй (ханган нийлүүлэгчид, орон нутагт үзүүлж буй нөлөөлөл)
   - **Чанарын мэдээлэл** цуглуулдаггүй, ашигладаггүй

Global Affairs Canada
Affaires mondiales Canada

The Asia Foundation

Сорилтууд

- Хууль эрх зүйн болон бодлогын томоохон шинэчлэл шаардагдахгүй
- **Сонирхол** (ойлголт, мэдлэгээс хамаардаг) – чухал гэж үздэггүй
- **Чадавхи** - (удирдлага, уялдаа холбоо, арга зүй-мэргэжлийн чадавхи)
- **Нөөц** (санхүү, хүний нөөц, үйл ажиллагаанд нэмэлт ачаалал)
- **Мэдээллийн чанар** (цаг үеийн, ач холбогдолтой, харьцуулагдахуйц, нээлттэй)
- Үр нөлөөний үнэлгээ дутмаг– хамааралгүй суурь тоо
- **Суурь мэдээллийг бодлого, хөтөлбөрт ашиглах**
  - (ҮСХ 2014) эцсийн тайлангийн 43 хувийг зөвхөн судалгааны зорилгоор 7,8 хувийг бодлого боловсруулах зорилгоор ашигласан

Жишээ : Нүүрс тээвэрлэгч том оврын машины жолооч нарын судалгаа ADB and IRIM 2012

№	Хэрэглэгдэхүүн	Цуглуулсан мэдээлэл
1	Мэдлэг хандлага дадлын асуумж: Том оврын машины жолооч нар	304 (Монгол жолоочоос 224, хятад жолоочоос 80)
2	Мэдлэг хандлага дадлын асуумж: Зам дагуух үйлчилгээний цэгийн ажилчид	75
3	Нүүрс тулсан ярилцлага: Том оврын машины жолооч нар	19 (Монгол жолоочоос 14, хятад жолоочоос 5)
4	Нүүрс тулсан ярилцлага: Зам дагуух үйлчилгээний цэгийн ажилчид	5
5	Нүүрс тулсан ярилцлага: тээврийн компаниудын удирдлага	5
6	Нүүрс тулсан ярилцлага: Орон нутгийн удирдлага	2
7	Жолооч нарын ажлын нөхцөл байдлын ажиглалтын хуудас	17
8	Ажлын байрны бодлого хөтөлбөрийг үнэлэх хяналтын хуудас	7
9	MCC-ын материалуудын хүртээмжтэй байдлыг үнэлэх хуудас: Уул уурхайн ба тээврийн компаниуд	7
10	Жолооч нарын ажлын цагийн бүртгэлийн хуудас	18

Жишээ: Үйлчилгээний цэгийн ажилчдын ерөнхий шинж байдал

- Боловсролын түвшин доогуур байна – 70%
- ХДХВ/ДОХ-ын талаарх мэдлэг маш доогуур – 13% нь л цогц мэдлэгтэй
- ХДХВ/ДОХ-ын талаарх хандлага сөрөг – 87% Гүүр хүн ам
- Гэр бүлээсээ тусдаа байдаг залуу эмэгтэйчүүдийн архины хэрэглээ өндөр – 100%
- 35-49 насныхны хэрэглээ доогуур
- Эрүүл байхыг эрэлхийлсэн зан үйлтэй эмэгтэйчүүд бага байна (29,3%)
- 41,4% нь хоолон гэр болон гэр буудалд ажилладаг
- ***Ажлын байрнаас хамаарсан эрсдэлт хүчин зүйл: Хоолон гэр, гэр буудал нь:***
  - Залуу охид, эмэгтэйчүүдийг ажиллуулах сонирхолтой байна
  - Явуулын эрэгтэйчүүд гол үйлчлүүлэгчид
  - Эрсдэлт бэлгийн зан үйлийн орчин болж байна
  - Хүсээгүй бэлгийн хавьталд орохыг шаардсан эсэх – 15-24 насны эмэгтэйчүүдийн 27 %

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

УУЛ УУРХАЙ ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

СЕСМИМ Т Ө С Ө Л
МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

Цаашид

Хэрэгцээ тодорхойлох, бодлого боловсруулах

IRBM Үр дүнд суурилсан цогц удирдлага – **ХШҮ боловсруулах**

Хүйсийн задаргаатай тоон мэдээллийг бүрдүүлэх

“салбарын хураангуй”

Дүн шинжилгээ хийх болон суурь мэдээлэл дээр ажиллах

Бодлогын хураангуй , тархаах ажил

Суурь тоон мэдээллийн ашиглалт

Global Affairs Canada

Affaires mondiales Canada

The Asia Foundation

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

УУЛ УУРХАЙ ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

СЕСМИМ Т Ө С Ө Л

МОНГОЛ УЛСЫН ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

Баярлалаа

Global Affairs Canada

Affaires mondiales Canada

The Asia Foundation